

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

Määräykset ja ohjeet 7/2018 Sijoituspalvelujen toiminnan järjestäminen ja menettelytavat: Yhteenvedo ja palaute lausunnoista

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Yleiset kommentit	Finanssiala (FA) kiinnittää huomiota siihen, että soveltamisalaa koskevat kohdat ovat hankala- ja raskaslukuisia ja että niiden sisältö ja vastaavuus lainsäädännön kanssa tulee huolellisesti tarkastaa.	Finanssivalvonta toteaa, että haasteen soveltamisaläsääntelyn laatimisessa aikaansaa se, että säännöksiä sovelletaan eri luvuissa ja jopa eri alaluvuissa eri valvottavaryhmiin. Tämä johtuu joko siitä, että kyse on ulkomaisen palveluntarjoajan toiminnasta rajan yli tai sivuliikkeestä käsin, että kyse on toisen EU-direktiivin perusteella sijoituspalveluja tarjoavasta palveluntarjoajasta tai että palveluntarjoaja on kevyemmän sääntelyn kohteena. Finanssivalvonta on päättänyt listaamaan kunkin luvun tai alaluvun alkuun ne palveluntarjoajaryhmät, joihin kyseisen luvun tai alaluvun säännöksiä sovelletaan. Vaihtoehtona olisi ollut jättää soveltamisala 1 luvun luettelon varaan. Soveltamisalaa koskevat erilliset luvut ja alaluvut on käyty esitettyjen kommenttien pohjalta läpi ja muotoiltuja on joiltain osin täsmennetty.

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>FA katsoo, että määräys- ja ohjeluonnos on kirjoitettu siten, että se täyttää muodollisen implementointivaatimukset. Sitä vastoin se jättää käytännön hyödyn käyttäjälle vähäiseksi. Tämä johtuu muun muassa siitä, että delegoidun direktiivin teksti on osittain kirjoitettu hyvin vaikeasti. FA esittää, että tekstiä selkeytettäisiin esimerkiksi viittauksilla sellaisiin ESMA:n kysymyksiin ja vastauksiin (Q&A), jotka olisivat hyödyllisiä lukijalle.</p> <p>FA tiedustele, mikä on seuraus standardien 1.3 ja 4.2 kumoamisella muualla oleville suosituksille noudattaen sanottuja standardeja muissa rahoitussektorin valvottavissa.</p>	<p>Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet rajautuvat minimiharmonisointiin. Implementointi on niiden pohjalta toteutettu mahdollisimman yhdenmukaisesti komission delegoidun direktiivin kanssa. Tällä pyritään varmistamaan se, ettei tarpeetonta ristiriitaa syntyisi mahdollisten myöhempien ESMA:n ohjeiden tai Q&A:n kanssa. Viittauksien tekeminen ESMA:n tällä hetkellä voimassa oleviin kysymyksiin ja vastauksiin olisi haasteellista määräysten ja ohjeiden ajantasaisuuden varmistamiseksi. Finanssivalvonta ei pidä tarkoituksenmukaisena päivittää määräyksiä ja ohjeita jokaisen uuden ESMA:n Q&A:n hyväksymisen yhteydessä. Näistä syistä Fiva ei tee pyydettyjä viittauksia.</p> <p>Kun standardit 1.3 ja 4.2 kumoutuvat näiden määräysten ja ohjeiden tullessa voimaan, myös viittaukset muualla Fivan sääntelyssä tai ohjeituksessa kumoutuvat. Säännökset ja ohjeet päivitetään muualla sääntelyssä olevien viittausten osalta seuraavan niihin muutoin kohdistuvan päivittämisen yhteydessä. Esimerkiksi Määräykset ja ohjeet 3/2011 ”Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen” tulevat tarkasteltavaksi lähiaikoina sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä.</p>
<p>Kysymyskohtaiset kommentit</p>		

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

<p>Soveltamisala</p>	<p>FA katsoo, että 4.1-alaluvun 1) kohdan toinen lause on kirjoitettu epätarkasti. Koska sijoituspalvelulain 7 luvun 7 § soveltuu ulkomaisen ETA-sijoituspalvelutyriksen sivuliikkeeseen, myös tämän alaluvun pitäisi soveltua näihin palveluntarjoajiin kokonaisuudessaan. Sen vuoksi FA:n mukaan jää epäselväksi, miten Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin artikla 35 (8) soveltuu tuotehallinta säännöksiin, joista säädetään sanotun direktiivin artikloissa 16 (3) ja 24 (2).</p> <p>FA katsoo, että 7.1-alaluvun 1) kohdan soveltamisalan muotoilu on kielellisesti erittäin epäselvä. Sen mukaan jää esimerkiksi epäselväksi sovelletaanko 4.2 – 4.4 lukuja kaikkiin rahastoyhtiöihin ja AIFM:hin. Tarkoituksen mukaan on, että ei sovelleta. FA viittaa 1.1 kohtaan ja katsoo, että eri lukujen soveltamisalat tulisi kirjoittaa kielellisesti täsmällisemmin.</p>	<p>Fiva toteaa, että sijoituspalvelulain 7 luvun 7 §:ssä on implementoitu sekä Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin 16 (3) artiklaa että 24 (2) artiklaa. Näistä ETA-sivuliikkeisiin sovelletaan sanotun direktiivin 35 artiklan 8 kohdan mukaan 24 artiklaa, mutta ei 16 artiklaa. Määräysten ja ohjeiden luvut 4.2-4.3 perustuvat komission delegoidun direktiivin 9 ja 10 artikloihin. Määräysten ja ohjeiden luku 4.4 koskee ESMA:n ohjetta, joka on laadittu sekä 16 artiklan että 24 artiklan pohjalta. Siltä osin, kun säännökset käsittelevät 24 artiklassa tarkoitettuja menettelytapoja, ohjetta sovelletaan myös ETA-sivuliikkeisiin Suomessa. Muilta osin ohjeeseen kohdistuu kyseisten sivuliikkeiden osalta kotivaltiosääntely- ja valvonta. Alaluvun 4.1 soveltamisalamäärittelyä on muutettu siten, että alalukuja 4.2-4.4 sovelletaan soveltuvin osin sanottuihin ETA-sivuliikkeisiin.</p> <p>Luvussa 7 säädetään tietämyksen ja pätevyyden arvioinnista ja luvussa 4.2-4.4. on kyse tuotehallinnasta. Alaluvun 7.1 tarkoituksena ei ole määrittää alalukujen 4.2-4.4 soveltamisalaa. Sekä lukua 4 että lukua 7 sovelletaan Suomessa toimiluvan saaneisiin rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastonhoitajiin, jotka tarjoavat sijoitusrahastolain (48/1999) 5 luvun 2 momentissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja. Lukujen 4.2-4.4 osalta</p>
----------------------	---	--

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>Määre "sijoituspalvelua tarjoaviin tai sijoitustoimintaa harjoittaviin" ei FA:n mukaan kielellisesti viittaa rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Asiaa voisi auttaa lisäämällä vaihtoehtorahaston hoitajien eteen sanan "ja", jolloin määritelmä olisi hieman täsmällisempi. FA toteaa, että kohdassa 5.1 (1) soveltamisala on kirjoitettu sen ehdottamalla tavalla ja selkeämmin myös kohdissa 7.1 (1), 8.1 (1), 8.2 (5), 8.3 (9), 8.4 (13) ja 8.5 (17).</p> <p>"4.1 Soveltamisala (1) Tämän luvun 4.2-4.4 lukuja sovelletaan sijoituspalvelu-ryhtyksiin, sijoituspalvelua tarjoaviin tai sijoitustoimintaa harjoittaviin luottolaitoksiin, rahastoyhtiöihin, vaihtoehtorahastojen hoitajiin sekä ETA-alueen ulkopuolella toimiluvan saaneisiin sijoituspalvelu-ryhtyksiin ja sijoituspalvelua tarjoaviin tai sijoitustoimintaa harjoittaviin luottolaitoksiin, jotka tarjoavat Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittavat sijoitustoimintaa sivuliik-keestä. Lisäksi 4.4 lukua sovelletaan soveltuvin osin myös ulkomaisten ETA-sijoituspalvelu-ryhtysten ja sijoituspalvelua tarjoavien tai sijoitustoimintaa harjoittavien ETA-luottolaitosten, ETA-rahastoyhtiöiden ja ETA-</p>	<p>tämä käy ilmi komission delegoidun direktiivin 1 artiklan 1 kohdasta. Luvun 7 osalta soveltamisalalle tukea voi hakea ESMA:n ohjeen ESMA/2015/1886 (Ohjeet tietämyksen ja pätevyyden arviointiin) määritelmästä "Yrityksillä" (kohta 4 b.). Ks. myös sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:n 2 momentin viittaukset sijoituspalvelulain 7 luvun 2 ja 7 §:in.</p> <p>Käsiteltävänä oleva määräys- ja ohjekokoelman osa sääntelee toiminnan järjestämistä ja menettelytapoja sijoituspalvelun tarjoamisessa. Siinä ei säännellä sijoitusrahasto- tai vaihtoehtorahastotoimintaa, vaan sääntely kohdistuu sellaiseen sijoitus- tai oheispalvelutoimintaan, jota rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahastonhoitaja harjoittaa toimilupansa nojalla. Siten sekoitettavuuden vaara on vähäinen. Fiva on lisännyt sanan "ja" sanojen rahastoyhtiö ja vaihtoehtorahastojen hoitaja väliin.</p> <p>Ilmaus "tai sijoitustoimintaa harjoittaviin" liittyy sijoituspalvelulain tai luottolaitoslain perusteella toimiluvan saaneisiin sijoituspalvelun tarjoajiin (ks. HE 151/2017 vp, SipaL 1 luvun 1 §:n yksityiskohtaiset perustelut). Rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastonhoitajien mahdollisuus tarjota sijoituspalveluja on rajoitettu sijoitusrahastolaissa ja vaihtoehtorahastonhoitajista annetussa laissa, eikä SipaL:ssa tarkoitettu sijoitustoiminnan harjoittaminen kuulu niissä lueteltuihin toimintoihin, jotka ovat rahastoyhtiön osalta omaisuudenhoito, sijoitusneuvonta ja rahasto-osuuksien ja vaihtoehtorahaston osuuksien</p>
--	---	---

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>vaihtoehtorahastojen hoitajien sivuliikkeisiin. Näistä palveluntarjoajista käytetään tässä luvussa termiä sijoituspalveluyritys tai rahoitusvälineen kehittäjä.”</p> <p>Kohdassa 1 sekä muutamassa muussakin kohdassa käytetty termi ”sijoitustoimintaa harjoittava” on uusi eikä kielellisesti ohjaa ajatuksia oikeaan suuntaan. Koska termi on uusi, se olisi informatiivisista syistä syytä avata ohjeessa. Esimerkiksi sijoitustoimintaa harjoittava AIFM voi virheellisesti luulla määritelmän tarkoittavan sen harjoittamaa sijoitustoimintaa.</p> <p>Luku 7.1. Kohta 2: Mitä tarkoitetaan sanalla ”muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu .... ”? Tätä lukua sovelletaan myös silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa.</p>	<p>säilyttäminen ja vaihtoehtorahaston hoitajien osalta edellä mainittujen palvelujen lisäksi toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen. Ilmaisuu ”sijoitustoimintaa harjoittava” on ollut jo vuonna 2007 voimaantulleessa Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivissä. Implementointi on tuolloin toteutettu siten, että ilmaisu ”sijoituspalvelu” on kattanut myös Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivissä tarkoitetun sijoitustoiminnan harjoittamisen (ks. HE 43/2007 vp). Siten termi ei ole uusi, eikä Fiva näe tarpeelliseksi sen määrittämistä tässä määräys- ja ohjekokoelman osassa.</p> <p>Lukua 7 sovelletaan strukturoitujen talletusten osalta ainoastaan luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin. Rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahaston hoitajat eivät voi sijoituspalvelulain 1 luvun 8 §:n mukaan tarjota strukturoituja talletuksia tai niihin liittyvää sijoitusneuvontaa. Sitä vastoin Suomessa, toisessa ETA-valtiossa ja kolmannessa valtiossa toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset ja luottolaitokset (ulko-maisten toimijoiden osalta niiden sivuliikkeet) voivat niitä tarjota joko osana sijoitusneuvontaa tai myymällä niitä. Kaikkiin sijoituspalvelulain 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin soveltuu sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 6 momentti. Kohtaa 2 on täsmennetty poistamalla ilmaisu ”muu kuin”.</p>
<p>Tuotehallinta – Rahoitusvälineitä kehittävien tuotehallintavelvoitteet</p>	<p>FA ehdottaa alaluvun 4.2. kohtaan 5 sanamuotoa: ”Sijoituspalveluyrityksen on vahvistettava menettelyt ja</p>	<p>Luonnoksen muotoilun tarkoituksena on ollut yksinkertaistaa ilmaisua. Ehdotus palauttaisi muotoilun</p>

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>toimenpiteet sen varmistamiseksi, että rahoitusvälineiden kehittämisessä otetaan asianmukaisesti huomioon eturistiriitojen hallintaa koskevat vaatimukset, <i>mukaan lukien palkitseminen.</i>” Ehdotuksen mukaan lause ”Näiden on pidettävä sisällään palkitseminen.” poistettaiisiin.</p> <p>FA katsoo, että alaluvun 4.2. kohdassa 9 olisi toivottavaa, että määräykseen kirjattaisiin selvyuden vuoksi, että compliance-raportin voi tuottaa myös muu valvontatoiminto kuin compliance-toiminto. Se katsoo, että rahoitusvälineitä ja jakelustrategioita koskevat tiedot ovat tuotehallintamenettelyä sovellettaessa syntyvää informaatiota. Tuoteraportointia koskeva vastuu voi yhtiöstä riippuen luontevasti sopia esimerkiksi riskienvalvontatoiminnolle, kun taas compliance-toiminnolla voisi olla valvontavastuu koko tuotehallintamenettelyn valvonasta. Sen mukaan suomenkielinen käännös voi aiheuttaa virhetulkinnan, että kaikki tiedot kaikista tuotteista tulisi raportoida hallitukselle. Englanninkielisestä (ja ruotsinkielisestä) versiosta näkee, että vaatimuksen voi täyttää antamalla tietoja tuotteista; ei siis tarvitse antaa täydellisesti ”tiedot tuotteista”.</p> <p>FA:n mukaan alaluvun 4.2. kohdassa 12 tulisi lukea ”asiakaskohderyhmä”, ei ”asiakohderyhmä”.</p>	<p>delegoidun direktiivin sanamuotoa mukailevamaksi. Sisältö ei kuitenkaan muuttuisi. Kohdan 5 sanamuoto on muutettu ehdotuksen mukaiseksi.</p> <p>Implementointi on toteutettu mahdollisimman yhdenmukaisesti komission delegoidun direktiivin kanssa. Tällä pyritään varmistamaan se, ettei tarpeetonta ristiriitaa syntyisi mahdollisten myöhempien ESMA:n ohjeiden tai Q&A:n kanssa. Ilmauksen muuttaminen muotoon ”tietoja tuotteista” voisi antaa vaikutelman siitä, ettei kaikista uusista tuotteista olisi tarpeen ylipäätään informoida hallitusta. Fiva katsoo, että kaikista tuotteista tulee antaa relevantit tiedot. Englannin kielisessä versiossa käytetään ilmausta ”compliance report”, joka on vakiintuneesti tarkoittanut compliance-toiminnon joko säännöllisesti tai ad hoc –pohjalta antamaa raporttia hallitukselle (Ks. Komission Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 22 artikla). Säännös ei ota kantaa siihen, miten työnjako on valvottavassa järjestetty, mutta ottaa kantaa siihen, mikä taho huolehtii siitä, että relevantit tiedot ovat olemassa ja että ne raportoidaan hallitukselle. Fiva ei katso tarpeelliseksi muuttaa sanamuotoa ehdotuksen pohjalta.</p> <p>Ilmaus on muutettu muotoon ”asiakaskohderyhmä”.</p>
--	--	---

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

<p>Tuotehallinta – Rahoitusvälineiden ja -kelijoiden tuotehallintavelvoitteet</p>	<p>FA katsoo, että alaluvun 4.3. kohdassa 31 olisi toivottavaa, että määräykseen kirjattaisiin selvyiden vuoksi, että compliance-raportin voi tuottaa myös muu valvontatoiminto kuin compliance-toiminto. Se katsoo, että rahoitusvälineitä ja jakelustrategioita koskevat tiedot ovat tuotehallintamenettelyä sovellettaessa syntyvää informaatiota. Tuoteraportointia koskeva vastuu voi yhtiöstä riippuen luontevasti sopia esimerkiksi riskienvalvontatoiminnolle, kun taas compliance-toiminnolla voisi olla valvontavastuu koko tuotehallintamenettelyn valvonasta. Sen mukaan suomenkielinen käännös voi aiheuttaa virhetulkinnan, että kaikki tiedot kaikista tuotteista tulisi raportoida hallitukselle. Englanninkielisestä (ja ruotsinkielisestä) versiosta näkee, että vaatimuksen voi täyttää antamalla tietoja tuotteista; ei siis tarvitse antaa täydellisesti ”tiedot tuotteista”.</p>	<p>Implementointi on toteutettu mahdollisimman yhdenmukaisesti komission delegoidun direktiivin kanssa. Tällä pyritään varmistamaan se, ettei tarpeetonta ristiriitaa syntyisi mahdollisten myöhempien ESMA:n ohjeiden tai Q&A:n kanssa. Ilmauksen muuttaminen muotoon ”tietoja tuotteista” voisi antaa vaikutelman siitä, ettei kaikista uusista tuotteista olisi tarpeen ylipäätään informoida hallitusta. Fiva katsoo, että kaikista tuotteista tulee antaa relevantit tiedot. Englannin kielisessä versiossa käytetään ilmausta ”compliance report”, joka on vakiintuneesti tarkoittanut compliance-toiminnon joko säännöllisesti tai ad hoc –pohjalta antamaa raporttia hallitukselle (Ks. Komission Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 22 artikla). Säännös ei ota kantaa siihen, miten työnjako on valvottavassa järjestetty, mutta ottaa kantaa siihen, mikä taho huolehtii siitä, että relevantit tiedot ovat olemassa ja että ne raportoidaan hallitukselle. Fiva ei katso tarpeelliseksi muuttaa sanamuotoa ehdotuksen pohjalta.</p>
<p>Asiakasvarojen suojaaminen</p>	<p>FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ehdottaa, että epäselvyyksien välttämiseksi säännöksessä tulisi edellyttää, että asiakkaalle kerrotaan selkeästi, että hänen varojaan voidaan sijoittaa kohteeseen, jossa ei ole pääomaturvaa.</p>	<p>Fiva ei muuta 5 lukua ehdotetulla tavalla ja toteaa, että asiakasvarojen suojaamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä niitä sijoituspalvelun tarjoajan toiminnan järjestämiseen liittyviä velvoitteita, joilla pyritään varmistamaan siitä, että asiakkaan varat säilytetään ja niitä käsitellään luotettavalla tavalla. Tähän liittyy mm. erilläänpitovelvollisuus ja asianmukaiset kirjanpitoikäntänteet sekä rajoitteet asiakasvarojen käyttämisessä palveluntarjoajan lukuun. Fivan määräykset</p>

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

		<p>ja ohjeet perustuvat asiakasvarojen suojaamisen osalta sijoituspalvelulain (747/2012) 9 lukuun.</p> <p>Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoituspalvelulain 10 luvun 5 §:ssä. Kyseisen säännöksen 1 momentissa todetaan, että asiakkaalle on hyvissä ajoin ennen palvelun tarjoamista annettava riittävät tiedot muun muassa tarjottavista rahoitusvälineistä. Momentin 2 kohdan mukaan tietojen tulee sisältää ”ohjeita ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ... sisältyvistä riskeistä ...”. Edelleen 3 momentissa todetaan, että ”Tiedot on annettava siten, että tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälineen luonne ja siihen sisältyvät riskit ovat helposti ymmärrettävissä ja asiakas voi siten tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä”. Tarkempaa sääntelyä tarjottavaan rahoitusvälineeseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta on komission Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin delegoidun asetuksen 48 artiklassa. Sen 5 kohta ottaa erityisesti kantaa rahoitusvälineen vakuus- tai pääomasuojaan ja toteaa muun muassa, että ”Sellaisten rahoitusvälineiden osalta, joihin sisältyy vakuus tai pääomasuoja, sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tietoa tällaisen vakuuden tai pääomasuojan laajuudesta ja luonteesta”.</p>
<p>Kannustimet – Muut sijoituspalvelut</p>	<p>FA katsoo, että alaluvun 6.2. kohdan 10 ensimmäisestä lauseesta tulisi käydä ilmi selvästi, että kyseessä ei ole tyhjentävä luettelo.</p>	<p>Fiva katsoo, että ilmaus, ”kuten”, jota käytetään myös komission delegoidun direktiivin 11 artiklan 2 a kohdassa, on riittävä kertomaan, että luettelo ei ole</p>

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>Sen mukaan Ruotsissa Finansinspektion ei ole sisällyttänyt näitä esimerkkejä ohjeistukseensa. FA ehdottaa lisäystä "esimerkiksi" seuraavaan lauseeseen: SipaL:n 10 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuna oikeasuhtaisena palveluna suhteessa vastaanotettuihin kannustimiin pidetään lisäpalvelua tai korkeamman tasoista palvelua, kuten <i>esimerkiksi</i>.... (pallukkakohtainen luettelo alkaa tästä)</p> <p>FA:n mukaan alakuvun 6.2. kohdan 10 toisessa mustassa pallukassa, jossa lukee "...tarjotaan lisäarvoa tuottavia välineitä, kuten puolueettomia tiedottamisvälineitä...", pitäisi olla sana "tiedonhankintavälineitä".</p>	<p>tyhjentävä. Fiva muistuttaa tässä yhteydessä, että kun sijoituspalvelun tarjoaja ottaa käyttöön kannustimen ja liihen liittyvän lisä- tai korkeatasoisemman palvelun, sen on samalla dokumentoitava se, miten se katsoo, että kyseinen lisä- tai korkeamman tason palvelu parantaa asiakkaalle tarjotun palvelun laatua siten, että asiakkaan etu toteutuu.</p> <p>Komission delegoidun direktiivin suomenkielinen käännös on "tiedottamisvälineitä". Sen ei voida katsoa vastaavan säännöksen tarkoitusta. Ruotsinkielinen käännös on "redskaper som underlättar tillgången till opartisk information" ja englanniksi "the provision of ... objective information tools helping the client". Säännöksen tarkoitus ilmenee selkeämmin ehdotetun muotoilun kautta, joten Fiva on muuttanut ilmauksen "tiedottamisvälineitä" ilmaukseksi "tiedonhankkimisvälineitä".</p>
<p>Kannustimet – Tutkimuksiin liittyvät kannustimet</p>	<p>FA katsoo, että alakuvun 6.4. kohdassa 25 tulisi olla viittaus kohtaa 18 seuraavasti: 18 (b) kohdan b alakohdan mukaista tutkimusten hankintaa varten laadittavaa budjettia...."</p> <p>FA:n näkemyksen mukaan alakuvun 6.4. kohdan 28 lauseen alun ennen a-kohtaa voisi muuttaa seuraavasti: "Sijoituspalveluyrityksen on vahvistettava kirjallisissa toimintaperiaatteissa kaikki 18 (b) kohdan d alakohdan arvioinneissa käytetyt arviointiperiaatteet ja</p>	<p>Fiva on selkeyttänyt tekstiä tekemällä ehdotetun muutoksen.</p> <p>Fiva on ottanut kommentin huomioon ja muotoillut tekstiä lähemmäksi ehdotusta.</p>

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>annettava ne asiakkaalle tiedoksi.”</p> <p>FA pitää alaluvun 6.4 kohdan 28 toisen kappaleen viimeistä lausetta epäselvänä. Parempi muotoilu olisi sen mukaan: ”Toimeksiantojen toteuttamista koskevien palvelujen maksut eivät saa vaikuttaa kyseisten muiden palvelujen tai etujen suorittamiseen eikä niiden suorittaminen saa olla riippuvainen toimeksiantojen toteuttamista koskevien palvelujen maksuista.”</p> <p>OP Ryhmä toteaa, että tutkimuksiin liittyvien kannustimien sääntely on kokonaisuudessaan uutta sääntelyä. Tätä koskeva Artikla 13 on osin vaikeatulkintainen ja siinä käytetyt termit eivät kaikilta osin ole johdonmukaisia. Esimerkiksi direktiivin tarkoittama maksujen keräämiseen liittyvä ”operatiivinen järjestely” on epäselvä. Vastaavasti direktiivin 13 artiklan 5 kohdan viittaus ”budjetin hallinnointiin” vaikuttaa virheelliseltä, kun pitäisi puhua tutkimusmaksutilin hallinnoinnista. Määräyksen tekstiä tulisi tältä osin selkiyttää.</p>	<p>Kommentti viittaa alaluvun 6.4 kohtaan 29. Ehdotus vastaa paremmin komission delegoidun direktiivin englanninkielistä sanamuotoa. Fiva on ottanut kommentin huomioon.</p> <p>Fiva toteaa, että ilmaus ”operatiivinen järjestely” komission delegoidun direktiivin 13 artiklan 3 kohdassa on käänös englanninkielisestä ilmauksesta ”operational arrangement”. Ruotsiksi se on ”de operativa arrangemangen”. Mitä tulee tutkimusbudjettiin ja tutkimusmaksutiliin, komission delegoidun direktiivin 13 artiklan 6 kohdan ruotsinkielisessä käännöksessä käytetään ilmausta ”budjeten”. Englanninkielisessä on sana ”it”, joka viittaa aiempaan tekstiin. Ranskaksi käytetään nimenomaista ilmausta ”budget” ja saksaksi ”analysebudgets”, ei viittaavaa pronominia. Implementointi on näiltä osin toteutettu mahdollisimman yhdenmukaisesti komission delegoidun direktiivin kanssa. Tällä pyritään varmistamaan se, ettei tarpeetonta ristiriitaa syntyisi mahdollisten myöhempien ESMA:n ohjeiden tai Q&A:n kanssa. Fiva ei ole muuttanut ilmausta ehdotuksen mukaisesti.</p>
--	--	---

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

<p>Tietämyksen ja pätevyyden arviointi – Tietämys ja pätevyys – Sijoitusneuvontaa antavat henkilöt</p>	<p>FA katsoo, että alaluvun 7.2.2. kohdan 7 ensimmäisen pallukkakohdan toisessa lauseessa tulisi ESMAN ohjetta noudattaen lukea: "... kun neuvoja annetaan tavallista monimutkaisemmista tuotteista."</p> <p>FA:n näkemyksen mukaan alaluvun 7.2.2 kohdan 7 toiseen pallukkakohtaan tulisi lisätä sana "asiakkaalle": "... neuvojen ja muiden mahdollisten liitännäispalvelujen antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut."</p>	<p>Sanamuoto on muutettu ehdotuksen mukaiseksi.</p> <p>Sana "asiakkaalle" on lisätty ehdotetulla tavalla.</p>
<p>Tietämyksen ja pätevyyden arviointi – Pätevyys ja työkokemuksen vähimmäismäärä</p>	<p>FA:n mukaan tulisi voida erotella erilaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden vaadittu työkokemuksen määrä. Yksi vuotta voi olla sopiva sijoitusneuvontaa antavalle henkilöstölle, mutta sijoitustuotteista tietoja antavien henkilöiden osalta vaatimuksen tulisi voida olla alempikin. ESMAN ohjeen vähimmäisohjeen taso on FA:n mielestä riittävä. Määräyksissä on sen mukaan kiinnitettävä huomiota siihen, että ESMAN ohjetta noudatetaan kyseessä olevaa toimintoa koskien oikeasuhtaisesti, eikä määräyksillä kasvateta sijoituspalveluita tarjoavien yritysten hallinnollista taakkaa ilman painavia perusteita.</p> <p>OP Ryhmä pitää ongelmallisena ehdotusta, jossa työkokemusvaatimusta on laajennettu ESMAN ohjeesta poiketen kuudella kuukaudella, sillä MiFID II:n implementaatio on markkinoilla jo suoritettu ja koulutuspolut laadittu. ESMAN ohjeesta poikkeavat vaateet tulisivat</p>	<p>Fiva pitää asianmukaista ja riittävän pitkäkestoista työkokemusta merkittävänä tekijä asiakkaan edun mukaisen palveluntarjonnan varmistamisessa. Se on ottanut huomioon lausunnoissa esitetyt näkemykset vähimmäistyökokemuksen määrästä ja muuttanut edellytyksen porrastetuksi tuotteista ja palveluista tietoja-antavien ja sijoitusneuvojen välillä. Tietoja-antavilta luonnollisilta henkilöiltä edellytetään ESMA:n ohjeen vähimmäismääräistä kuuden (6) kuukauden työkokemusta kokoaikaiseksi muunnettuna ja sijoitusneuvojilta yhtä (1) vuotta.</p> <p>Asiakasrajapinnassa toimivien valvonnasta aiheutuu valvottaville kustannuksia. Niitä ei voida kuitekaan pitää kohtuuttomina suhteessa saavutettavaan etuun.</p> <p>Fiva korostaa, että vastuu toimihenkilöiden ja sidonnaisasiamiesten asianmukaisesta tietämyksestä ja</p>

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>siten toimijoille yllätyksenä. Lisäksi työkokemusvaatimus on kaavamainen ja asiakkaansuojan kannalta parempiin tuloksiin päästää velvoittamalla sijoituspalveluiden tarjoajat järjestämään sisäiset koulutuspolut luotettavasti.</p> <p>OP Ryhmä toteaa, että sen sisäisten osaamisvaateiden taso on korkea. APV-tutkintojen suoritusaste on korkea ja henkilöstöltä edellytetään aina APV-tutkintoa sekä OP:n oman koulutuspolun sekä kokeen läpikäymistä ennen sijoitusneuvonnan antamista laajasta tuotevalikoimasta. Myös niissä tapauksissa, joissa annetaan sijoitusneuvontaa suppeasta yksinkertaisten rahastojen valikoimasta, OP:lla on oma koulutusohjelma ja siihen liittyvä koe (Sijoituspalvelupassi). Sisäisten osaamisvaateiden lisäksi esimiesvalvonta jatkuu käytännössä myös kuuden kuukauden määräajan jälkeen ja osaamista tarkistetaan myöhemmin kertauskokeilla.</p> <p>Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike ehdottaa seuraavaa muotoilua: "Tarkoituksenmukaisen pätevyyden kerryttämiseksi 5 ja 7 kohdassa tarkoitettun luonnollisen henkilön työkokemuksen on kokoaikaiseksi muunnettuna oltava vähintään kuusi kuukautta." Se perustelee ehdotustaan seuraavasti: MiFID II sääntelyn yksi keskeinen tavoite on parantaa ja edistää sijoittajansuojaa. Vaikka Nordea näkee rahoitusvälineistä, sijoitus- ja oheispalveluista tietojen antavan henkilöstön sekä sijoitusneuvojen tietämystä ja pätevyyttä koskevien vaatimusten edistävän tämän ta-</p>	<p>pätevyydestä on sijoituspalveluntarjoajalla, jonka tarkastettava kutakin toimenkuvaa erikseen ja määritettävä sille tarkoituksenmukainen vähimmäistyökokemusvaatimus sekä seurattava työntekijöitään ja huolehdittava sidonnaisasiamiesten seurannasta normaalin sisäisen valvontansa puitteissa. Määrittelyssä on otettava huomioon tarjottavat tuotteet ja palvelut. Siten tietoja-antavien ja sijoitusneuvojen välinen porrasteinen vähimmäistyöajan vaatimus ei ole kategorinen, vaan molemmissa ryhmissä huomiota on kiinnitettävä siihen, miten vaativien tuotteiden ja/tai palvelujen kanssa asiakasrajapinnassa toimiva luonnollinen henkilö on tekemisissä. Lisäksi on huomattava, että vain perustelluista syistä työkokemusvaatimus voidaan asettaa vähimmäismäärän suuruiseksi. Perustelut tulee, kuten kaikkien toimenkuvien ja yksilöiden kohdalla, dokumentoida. Finanssivalvonta korostaa, että asiakasrajapinnassa työskentelevällä tulee olla sekä asianmukainen tietämys että pätevyys. Toista ei voida korvata toisella.</p>
--	--	---

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>voitteen toteutumista, se katsoo, että sijoituspalveluyritysten hallinnollisten menettelyiden ja kustannusten liiallinen lisääminen saattaa käytännössä johtaa tilanteeseen, jossa Suomen markkinoilla kyseisiä palveluita tarjottaisiin tosiasiasa entisestään rajoitetummalle asiakaskunnalle.</p> <p>Nordea jatkaa toteamalla, että ESMAn tietämyksen ja pätevyyden arvioinnista annettu ohje (ESMA/2015/1886) velvoittaa yrityksiä varmistamaan, että sen ohjeita tietämys- ja pätevyysvaatimuksia sovelletaan oikeasuhtaisesti siten, että henkilöstöllä on velvoitteiden täyttämiseksi tarvittava tietämys ja pätevyys ottaen huomioon tarjottujen palveluiden laajuus ja taso. Nordea katsoo, ettei työkokemusta koskevan vähimmäisvaateen nostaminen yhteen vuoteen olisi tarkoituksenmukaista ohjeiden oikeasuhtaisen soveltamisen näkökulmasta.</p> <p>Edellä mainittujen perusteiden johdosta Nordea esittää, että Finanssivalvonta yhdenmukaistaisi vähimmäistyökokemusta koskevan määräyksen ESMAn ohjeen kanssa, jonka mukaan työn on kokoaikaiseksi muutettuna oltava ollut kestoltaan vähintään 6 kuukautta. Tällöin Suomi noudattaisi tältä osin myös samaa linjaa muiden ESMAn ohjetta noudattavien Pohjoismaiden (Ruotsi, Tanska ja Norja) ja näiden valvontaviranomaisten antamien määräysten kanssa.</p> <p>FA pitää epäselvänä sitä, millainen työkokemus katsotaan soveltuvaksi kerryttämään pätevyyttä. Se kaipaa</p>	<p>Tarkoituksena on, että asiakasrajapinnassa sääntelyssä tarkoitettulla tavalla toimivalla henkilöllä on</p>
--	--	---

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Sijoituspalvelut ja -tuotteet

	<p>tarkennusta siihen, katkaiseeko esim. äitiysloma, vanhempainvapaa tai sairausloma kertymisen.</p>	<p>ajantasaista ja sääntelyn edellyttämää relevanttia käytännön kokemusta.</p>
<p>Tietämyksen ja pätevyyden arviointi – Tietämyksen ja pätevyyden puuttuminen</p>	<p>FA katsoo, että valvonnan alaisuudessa toimimisen enimmäisaikaa tulisi pidentää ehdotetusta kahdesta vuodesta. Näin tulisi sen mielestä toimia siltä osin, kuin kyse on työkokemuksen (pätevyyden) hankkimisesta, koska tässä kohdassa ei puhuta kokoaikaiseksi muuttamisesta. FA antaa esimerkin: Henkilö tulee opiskeluaikana kesätöihin. Hän saa kolmena kesänä 2 kuukauden työkokemuksen sijoitusneuvontatehtävistä. Neljäntenä kesänä hän aloittaa täyspäiväisesti samoissa töissä. Hänellä on jo kasassa 6 kuukauden täysipäiväiseksi muutettua työkokemusta ja enää puuttuisi 6 kuukautta. Kuitenkin 2 vuoden raja tulee vastaan, ja niinpä hän ei voi laskea hyväkseen kuin 2 kuukauden työkokemuksen edelliseltä vuodelta (jos sitäkään) ja on valvonnan alla 10 kuukautta.</p> <p>ESMAN asettama maksimi on 4 vuotta. MOK:issa tulisi määritellä kokemuksen hankkimisaika paremminkin siten, että kokemus (pätevyys) on hankittava kokoaikaiseksi muutettuna 2 vuoden aikana, kuitenkin viimeistään 4 kalenterivuoden aikana. Muutoin lisätään tarpeettomasti valvonnan järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.</p>	<p>ESMA:n ohjeen tarkoituksena on varmistua siitä, että erilaiset kansalliset kouluttautumismallit olisivat mahdollisia. Ohjeen valmistelun yhteydessä esimerkkinä tarpeesta mahdollistaa neljän vuoden valvontajakso esitettiin eräiden maiden oppisopimuskäytäntö, jossa tietämyksen hankkiminen ja pätevyyden kerryttäminen tapahtuvat peräkkäin osissa, jossa koulutusjaksoa seuraa työjakso ja sen jälkeen uudelleen koulutus- ja työjakso. Suomessa koulutautuminen ja työkokemuksen hankkiminen tapahtuvat pääasiassa samanaikaisesti tai vaihtoehtoisesti vain toinen puuttuu. Tästä syystä Fiva ei näe tarpeelliseksi nostaa enimmäisvalvonta-aikaa ehdotetusta kahdesta vuodesta neljään vuoteen.</p>